

**การพัฒนาระบบการสอนด้านจิตพิสัยเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Instructional Process to Affective Domain for the Spiritual Teachers 3rd Year
Bachelor of Education Program Nakhon Pathom Rajabhat University**

ดวงใจ ชนะสิทธิ์*
Duangjai Chanasit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู 2) ระดับจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 3) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 5) เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้านจิตพิสัย ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชาการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ปีการศึกษา 1/2557 จำนวน 148 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบ แบบวัดพฤติกรรม และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีจิตวิญญาณความเป็นครูอยู่ในระดับมาก 3) พฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 13 4) พฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 68.90 และ 5) คะแนนหลังจากการใช้กระบวนการสอนด้านจิตพิสัยเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการสอน/ จิตพิสัย/ จิตวิญญาณความเป็นครู

* อาจารย์ ดร. กลุ่มวิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

The purposes of this research were to : 1) Level of behavior and affective domain in the development of the spiritual teacher. 2) the spiritual teacher level of students 3rd year Bachelor of Education program. 3) Level of behavior and affective domain that affect the educational achievements. 4) Level of behavior and affective domain that affect the spiritual teachers. 5) Compare the score before and after the lesson that has always been taught affective domain of students in 3rd year bachelor of education has been teaching karma. The sample size consisted of 148 student 3rd year bachelor of education course at the management school year 1/2557 derived by simple random sampling. The research instrument used were testing, behavioral test and questionnaire constructed by the researcher. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression analysis and correlation analysis.

The findings of this research were as follows: 1) Overall the level of behavior and affective domain in the development of the spiritual teacher was at high level. 2) Overall the spiritual teacher level of students 3rd year Bachelor of Education program was at high level. 3) The level of behavior and affective domain that affect the educational achievements at the percentage of 13 with statistical significant level at .05. 4) The level of behavior and affective domain that affect the spiritual teachers at the percentage of 68.90 with statistical significant level at .05. 5) The score after the process of teaching affective domain to get development, the spiritual teacher is higher the score before the study.

Keywords: Instructional Process/ Affective Domain/ Spiritual Teachers

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สังคมไทยปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาหามรุ่งหามดับ แต่ปัญหาใดก็ไม่เท่ากับวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพครู ประกอบกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นกระแสใหม่ทั่วโลก เพราะในยุคที่โลกกำลังก้าวหน้าเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 สภาพของโลกนี้เปลี่ยนไปเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี เป็นสังคมโลกที่สลับซับซ้อนเชื่อมโยงและเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ คุรุบุคลากรทางการศึกษาและองค์การทางการศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่ง

การเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ครู” อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และเป็นงานที่สร้างคนในสังคม ครูคือผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคมคือตัวพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงควรเป็นที่รวมของคนเก่ง คนดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการชี้นำ

สังคมไปในทางที่เหมาะสม นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันกระแสแห่งการก้าวสู่อาเซียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของประเทศมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงต้องเร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ ทั้งนี้ปัจจัยหลักประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพครูซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปข้างต้นประสบความสำเร็จ (Reimers, 2003) กล่าวคือ ถ้าครูมีความรู้ ความสามารถ เสียสละ และตั้งใจสอนสั่งผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดี เก่ง ฉลาด มีศักยภาพ มีความสุขและสามารถแข่งขันกับทุกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Reimers, 2003) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาปัญหาในปัจจุบันของครูในภาพรวมพบว่าปัจจุบันครูมีปัญหาลึกในสามด้านคือเรื่องคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การมีหนี้สินล้นพ้นตัว รวมถึงภาวะการขาดแคลนครูสะสมโดยเฉพาะในสาขาที่สำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) นอกจากนี้การพัฒนาครูที่เคยดำเนินมาแต่เดิมในประเทศไทยประสบปัญหาหลายอย่างดังที่มีการศึกษา พบว่า การพัฒนาครูขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เพราะงบประมาณจำกัด การพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการของครูและขาดการติดตามและประเมินผล นอกจากนี้ยังพบว่าครูไม่มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานต่างๆ จะจัดโครงการพัฒนาครูเป็นจำนวนมากแต่ก็ยังซ้ำซ้อนไม่เป็นระบบ ขาดประสิทธิภาพและขาดการต่อเนื่อง ดังที่พบว่าส่วนใหญ่หน่วยงานในส่วนกลางเป็นผู้จัดการฝึกการอบรมเพื่อพัฒนาครู วิธีการฝึกอบรมส่วนใหญ่ใช้การบรรยาย ประชุมกลุ่มย่อย และสรุปความคิดเห็นต่อที่ประชุมใหญ่ ทั้งยังมีจำนวนผู้เข้ารับ

การอบรมค่อนข้างมาก ทำให้ผู้ให้และผู้รับการฝึกอบรมไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันเป็นรายบุคคลได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง (พลutti ศิริบรรณพิทักษ์, 2546) ครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากในการให้การศึกษาเรียนรู้ ทั้งในด้านวิชาการ และประสบการณ์ ตลอดจนเป็นผู้มีความเสียสละ ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรมให้เด็กได้พบกับแสงสว่างแห่งปัญญา อันเป็นหนทางแห่งการประกอบ อาชีพเลี้ยงดูตนเอง รวมทั้งนำพาสังคมประเทศชาติ ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง (ประชิด สกฤษณ์พัฒน์ และอุดม เขยกิจวงศ์, 2549) ครูผู้สอนจึงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้เทคนิควิธีการที่จะพัฒนาการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย (ไกศิชฎ์ เบลรินทร์, 2552) มิงงานวิจัยที่ศึกษาสาเหตุของระบบการศึกษาในโลกจึงประสบความสำเร็จ พบว่ามี 3 สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นระบบการศึกษาชั้นยอด คือ 1) หาคคนที่เหมาะสมมาเป็นครู คุณภาพของครู คือหัวใจของระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ถ้าครูไม่มีคุณภาพการศึกษาก็ไม่มีคุณภาพ 2) พัฒนาครูเหล่านี้ให้เป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ ครูต้องมีการฝึกฝนให้เป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทุ่มเทให้นักเรียน และ 3) สร้างระบบการศึกษาที่มั่นใจได้ว่าสามารถให้การสอนที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้แก่เด็กทุกคน เด็กในห้องเรียนอาจมีทั้งเด็กเก่งและไม่เก่ง เด็กทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพดีที่สุดอย่างเท่าเทียมกัน (วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์, 2553) นอกจากงานวิจัยดังกล่าวแล้วยังพบว่าแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562) ผลวิจัยพบว่าคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วยความสามารถทางภาษา

ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความสามารถทางวิชาชีพครู ด้านบุคลิกภาพของความเป็นครู ประกอบด้วยความฉลาดด้านสุขภาพ ความสามารถทางอารมณ์ ความฉลาดด้านเชาวน์ปัญญา ความฉลาดด้านการเผชิญหน้าอุปสรรค และความฉลาดด้านคุณธรรม สำหรับด้านภาวะผู้นำการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่วนด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม (เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม และคณะ, 2553) นอกจากนี้ปัญหาด้านคุณภาพของครูแล้ว คุณภาพของการผลิตบัณฑิตต้องผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอน กิจกรรมนอกหลักสูตร สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และสิ่งสนับสนุนวิชาการด้านอื่นๆ เพราะการผลิตบัณฑิตให้เป็นครูนั้น บัณฑิตจะต้องเป็นครูมืออาชีพ มืออาชีพในการสอนนักเรียนเกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถและเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน ปัจจุบันบุคคลที่จะทำอาชีพนี้จะต้องได้ใบประกอบวิชาชีพครูด้วย ดังนั้นการที่สถาบันทางการศึกษาที่จะผลิตบัณฑิตทางการศึกษาจะต้องคำนึงถึงพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาคือการผลิตบัณฑิตให้ ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการ และวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด เมื่อสถาบันการศึกษาต้องดำเนินงานตามพันธกิจ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัด

ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยมีพันธกิจคือให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริม วิทยฐานะครู ในส่วนของคณะครุศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นในการผลิตครู โดยมีปรัชญาของคณะครุศาสตร์คือมุ่งสร้างครูที่มีความสามารถ ฉลาดใช้ภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาสังคม และมีอัตลักษณ์ คือ มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยประกอบด้วยมีความเมตตาต่อศิษย์ บุคลิกภาพดี มีความรอบรู้ในสาขาวิชาชีพของตน ถ่ายทอดเป็นและมีเทคนิคการสอนดีและหลากหลาย ทั้งนี้ในการพัฒนาจิตวิญญาณของความเป็นครูควรต้องคำนึงถึงความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อการทำงานของตนให้ประสบผลสำเร็จ โดยจะมีแนวทางและวิธีการในการสร้างความสำเร็จในหน้าที่การงานที่แตกต่างกันไป

จากการสอนนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต พบว่า การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาในปัจจุบันยังไม่แสดงให้เห็นถึงความตระหนักในการเรียนการสอนมากนัก โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ของความเป็นครู บุคลิกภาพของครู รวมไปถึงเทคนิคการสอน ประกอบกับผลจากการนิเทศนักศึกษาที่ฝึกสอนในสถานศึกษาต่างๆ พบว่าครูพี่เลี้ยงและผู้ใช้บัณฑิตได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูให้กับนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ดังนั้น

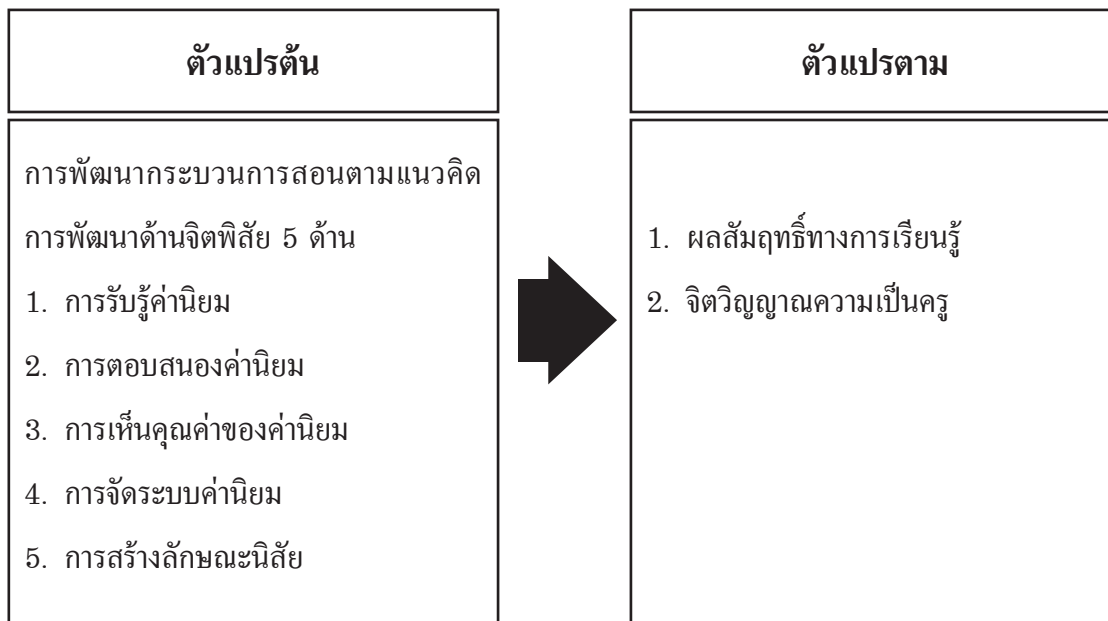
เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักในความเป็นครูมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการสอนด้านจิตพิสัยเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
4. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
5. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่ได้รับการสอนด้านจิตพิสัย

กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและใช้แนวคิดทฤษฎีการพัฒนากระบวนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาจิตพิสัยของ Krathwohl Bloom, and Masia (1973) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 5 ชั้นคือ 1) การรับรู้ค่านิยม หมายถึง การเข้าเรียนทันเวลา เต็มใจในการเรียนรู้ รับฟังและยอมรับความผิดพลาด ชักถามเพื่อความเข้าใจก่อนนำไปดำเนินงาน 2) การตอบสนองค่านิยม หมายถึง เมื่อมีการชักถามสามารถตอบได้ทันทั่วทั้งที่ มีการตอบคำถามด้วยความสมัครใจ นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนและร่วมแรงร่วมใจเมื่อได้เรียนในรายวิชานี้ 3) การเห็นคุณค่าของค่านิยม หมายถึง นักศึกษามีความภาคภูมิใจ มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ มีการทำงานเป็นทีม และยินดีช่วยเหลืองานกลุ่มตามที่กลุ่มมอบหมาย 4) การจัดระบบค่านิยม หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน และนำไปใช้ในการประยุกต์ในเรื่องอื่นๆ เห็นคุณค่า/ตระหนักในการพัฒนา และ 5) การสร้างลักษณะนิสัย หมายถึง มีสมาธิในการเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสม ตั้งใจเรียน และสามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเอง โดยแสดงกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยใช้การวิจัยและพัฒนา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชาการบริหารจัดการสถานศึกษา ในภาคเรียนที่ 1/2557 จำนวน 240 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2557 จำนวน 148 คน โดยเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงในสุวิมล ติรกานนท์, 2551: 179) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การรับรู้ค่านิยม การตอบสนองค่านิยม การเห็นคุณค่าของค่านิยมการจัดระบบค่านิยม และการสร้างลักษณะนิสัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และจิตวิญญาณความเป็นครู (จิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย บุคลิกดี มีเมตตาต่อศิษย์ รอบรู้ในสาขาวิชาชีพ มีเทคนิคการสอนดี และมีจิตอาสา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วยแบบเติมคำ (Completion) และแบบเลือกตอบ (Multiple choices) 2) แบบวัดพฤติกรรม และ 3) แบบสอบถาม (Questionnaire)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยโดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1) แบบทดสอบ ดำเนินการโดย ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบโดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งทางด้านความตรงเชิงเนื้อหา สำนวนของภาษาด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) เลือกค่าดัชนีตั้งแต่ 0.67-1.00 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำเครื่องมือที่ได้รับกลับคืนมาหาความเชื่อมั่นตามวิธีการของ ครอนบาค (Lee J.Cronbach, 1990: 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.95 นำไปหาความยากง่าย (p) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าระหว่าง 0.27-0.78 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ที่มีค่าระหว่าง 0.29-0.75

2) แบบวัดพฤติกรรม ดำเนินการโดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) เลือกค่าดัชนีตั้งแต่ 0.67-1.00 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3) แบบสอบถาม ดำเนินการโดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งทางด้านความตรงเชิงเนื้อหา สำนวนของภาษาด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) เลือกค่าดัชนีตั้งแต่ 0.67-1.00 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่

ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำเครื่องมือที่ได้รับกลับคืนมาหาความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Lee J. Cronbach, 1990: 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบทดสอบ แบบวัดพฤติกรรม และแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเครื่องมือ โดยได้เครื่องมือที่ครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 148 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีกระบวนการและขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) ทดสอบองค์ความรู้และการรับรู้ด้านจิตพิสัย 5 ด้านในเบื้องต้นก่อนเรียน
- 2) ใช้กิจกรรมแทรกกระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนเพื่อวัดพฤติกรรมในแต่ละด้าน จำนวน 10 สัปดาห์
- 3) ทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาของรายวิชาและกระบวนการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย 5 ด้าน หลังเรียนในสัปดาห์สุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานใช้การคำนวณความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยและจิตวิญญาณความเป็นครู ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์การส่งผลของพฤติกรรมเรียนการสอนด้านจิตพิสัยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมเรียนการสอนด้านจิตพิสัยต่อจิตวิญญาณความเป็นครู ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. วิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่ใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent)

สรุปผลการวิจัย

1) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ภาพรวม

ด้านที่	พฤติกรรมการเรียนการสอนด้านจิตพิสัย	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ลำดับ
1	การรับรู้ค่านิยม	4.201	0.442	มาก	2
2	การตอบสนองค่านิยม	3.973	0.530	มาก	4
3	การเห็นคุณค่าของค่านิยม	4.393	0.455	มาก	1
4	การจัดระดับค่านิยม	4.199	0.495	มาก	3
5	การสร้างลักษณะนิสัย	3.941	0.633	มาก	5
รวม		4.142	0.404	มาก	

จากตาราง พบว่า พฤติกรรมการเรียน = 0.404) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
การสอนด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณความ ด้านเห็นคุณค่าของค่านิยม มีระดับพฤติกรรมอยู่ใน
เป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับมาก เป็นอันดับแรกรองลงมาคือการรับรู้ค่านิยม
ชั้นปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.142, S.D. และการจัดระดับค่านิยม ตามลำดับ

2) แสดงระดับจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3

ที่	จิตวิญญาณความเป็นครู	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ลำดับ
1	นักศึกษามีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออกทางความคิด	3.92	0.742	มาก	12
2	นักศึกษาสามารถปรับตัวและรับฟัง	4.14	0.602	มาก	4
3	นักศึกษาแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.28	0.658	มาก	2
4	นักศึกษามีใจเอื้อเฟื้อและมีมนุษยสัมพันธ์	4.32	0.618	มาก	1
5	นักศึกษามีความรอบรู้ในวิชาชีพครู	4.03	0.719	มาก	8
6	นักศึกษามีความรอบรู้ในรายวิชาเอก	3.95	0.722	มาก	10
7	นักศึกษามีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย	3.87	0.731	มาก	13
8	นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้	3.97	0.769	มาก	9
9	นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.92	0.772	มาก	11
10	นักศึกษาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนและ อาจารย์ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของคณะและมหาวิทยาลัย	4.15	0.632	มาก	3
11	นักศึกษาช่วยดูแลรักษาห้องเรียน เช่น ปิดไฟ ปิดพัดลม เก็บขยะ ตรวจสอบความเรียบร้อยในห้องเรียน	4.13	0.703	มาก	5
12	นักศึกษาช่วยเหลือของให้อาจารย์เมื่อเห็นว่าอาจารย์ถือของหนัก	4.07	0.771	มาก	6
13	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัย	4.06	0.739	มาก	7
รวม		4.05	0.514	มาก	

จากตาราง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มี พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.514) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษามี ใจเอื้อเฟื้อและมีมนุษยสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือ

นักศึกษาแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ มหาวิทยาลัยและให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อน และอาจารย์ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของคณะ และมหาวิทยาลัย

3) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้าน จิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์การถดถอย	Beta	SE.B	t	Sig
ค่าคงที่	69.77		4.449	15.681*	.000
การรับรู้ค่านิยม(X_1)	2.33	.180	1.052	2.216*	.028
	R=180	R ² =.130	SE.E=5.648	F=4.913*	Sig.F=.028

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางพบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก ได้ร้อยละ 13 ซึ่งแสดงว่าการรับรู้ค่านิยมส่งผลต่อ
 เข้าสมการหนึ่งตัวคือการรับรู้ค่านิยม และสามารถ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 อธิบายความแปรผันของสัมประสิทธิ์การทำนาย

4) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน
 ด้านจิตพิสัยที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครู

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	Beta	SE.B	t	Sig
ค่าคงที่	0.480	.225		2.127*	.035
การสร้างลักษณะนิสัย (X_3)	.365	.054	.450	6.670*	.000
การจัดระบบค่านิยม (X_4)	.346	.062	.331	5.550*	.000
การตอบสนองค่านิยม (X_2)	.174	.064	.178	2.717*	.007
	R=824	R ² =.689	SE.E=.294	F=10.97*	Sig.F=.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางพบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก อธิบายความผันแปรของจิตวิญญาณความเป็นครู
 เข้าสามตัวแปรคือการสร้างลักษณะนิสัย การจัดระบบ ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพ
 ค่านิยม และการตอบสนองค่านิยม และสามารถ ในการทำนายเท่ากับร้อยละ 68.90

5) การเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหลังจากการใช้กระบวนการสอนด้านจิตพิสัย
 เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู

คะแนนสอบ	Mean	S.D.	t	df	sig
ก่อนเรียน	12.95	1.657	75.55*	147	.000
หลังเรียน	25.64	2.276			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่า กระบวนการสอนด้านจิตพิสัยส่งผลต่อการพัฒนา
 คะแนนก่อนเรียน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการใช้ จิตวิญญาณความเป็นครู

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเห็นคุณค่าของค่านิยม มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกรองลงมาคือ การรับรู้ค่านิยมและการจัดระดับค่านิยมตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการรับรู้ค่านิยม พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อาจารย์สนใจและอธิบายงานทุกครั้งเมื่อนักศึกษาซักถาม รองลงมาคือนักศึกษายอมรับความผิดพลาดและเต็มใจรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของนักศึกษา และนักศึกษาเต็มใจในการเรียนรู้และรับฟังทุกประเด็นที่อาจารย์สอน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ข้อที่ต่ำสุดคือการเข้าเรียนของนักศึกษายังมีบางส่วนที่ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรมีมาตรการเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาที่เข้าห้องเรียนสาย ทั้งนี้หลักของการรับรู้ค่านิยมตามทฤษฎีของ Bloom's, 1965 อ้างถึงใน Kerry Shephard, 2009) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนจะต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการรู้ตัว การเต็มใจรับรู้ และการควบคุมการรับรู้โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติตามประเด็นดังกล่าวในกรณีที่เข้าห้องเรียนสายอย่างต่อเนื่องประกอบกับอาจารย์ผู้สอนควรกำกับและติดตามพฤติกรรมนักศึกษาหรือจัดประสบการณ์ที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับรู้ค่านิยมในเรื่องการมาสายว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี หรืออาจจะตั้งคำถามที่ท้าทายความคิดเกี่ยวกับค่านิยมนั้นให้กับนักศึกษา

2.2 ด้านการตอบสนองค่านิยม พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษามีความร่าเริงแจ่มใสเมื่อได้เรียนวิชานี้ รองลงมาคือนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน และเพื่อนๆ ในห้องมักจะช่วยกันตอบ

คำถามของอาจารย์ทุกครั้งตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ข้อที่ต่ำสุดคือเมื่ออาจารย์ซักถามนักศึกษาจะตอบทันทียังไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้นผู้สอนควรใช้หลักการที่หลากหลาย อาทิเช่น หลักการตอบสนองค่านิยมของบลูม (Bloom's, 1965) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ เช่น การยินยอมตอบสนอง การเต็มใจตอบสนอง และความพึงพอใจในการตอบสนองของนักศึกษา หรืออาจจะใช้หลักการของแชฟเทลและแชฟเทล (Shafteel and Shafteel, 1982) ที่กล่าวถึงรูปแบบการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ โดยให้นักศึกษาได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ที่อยู่ในอกออกมา ทำในสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่เปิดเผยออกมา และนำมาศึกษาและทำความเข้าใจด้วยกัน จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็สามารถช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของเพื่อนร่วมห้องได้ และกล้าที่จะตอบคำถามต่างๆ ที่อาจารย์ถาม

2.3 ด้านการเห็นคุณค่าของค่านิยม พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความภาคภูมิใจในสาขาวิชาชีพครู รองลงมาคือนักศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะกับกาลเทศะ และเห็นว่าการทำงานเป็นทีมทำให้นักศึกษามีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของบลูม (Bloom's, 1965) ที่กล่าวว่า การเห็นคุณค่าของค่านิยม ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของค่านิยม เช่น การให้ลองปฏิบัติตามค่านิยมแล้วได้รับการตอบสนองในทางที่ดี เห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือผู้อื่น เห็นโทษหรือได้รับโทษจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามค่านิยมนั้น ซึ่งผู้สอนจะต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีพฤติกรรม เช่น การยอมรับในคุณค่านั้น การชื่นชอบในคุณค่านั้น และความผูกพันในคุณค่านั้น จะส่งผล

ให้เกิดการเห็นคุณค่าที่ต้องการ และสอดคล้องกับ นันทนา แสนสาคร, 2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้สื่อ การสอนเพื่อการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยตามหลักสูตร การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการใช้กิจกรรมร่วมกับสื่อ การเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยเป็น การเห็นคุณค่าของค่านิยมที่เหมาะสมมากที่สุด

2.4 ด้านการจัดระบบค่านิยม พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า หลังจากที่นักศึกษาได้จัดทำงานกลุ่ม และนำเสนอแล้ว นักศึกษาเห็นคุณค่า/ตระหนักในการ พัฒนามหาวิทยาลัย รองลงมาคือประโยชน์ของ รายวิชานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น และ นำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคต และ นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้เรียนในรายวิชานี้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น กระบวนการ PDCA ทักษะ มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะการสื่อสารฯ ตามลำดับ สอดคล้องกับ Michael Littledyke (2008) ที่ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทางวิทยาศาสตร์เพื่อการ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมผ่านทาง การบูรณาการด้านความคิดและเจตคติ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม สามารถ สร้างความรับผิดชอบและนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง มีทักษะมนุษย์สัมพันธ์ เห็นอกเห็นใจและเข้าใจ ทั้งตนเองและผู้อื่น

2.5 ด้านการสร้างลักษณะนิสัย พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อพบว่านักศึกษาตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ด้วย ตนเอง และแบ่งเวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (1996) ที่กล่าวถึงกระบวนการสืบสอบและ แสวงหาความรู้ โดยสิ่งที่สำคัญที่สามารถช่วยให้

ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกหรือความต้องการแสวงหา ความรู้คือความเป็นอิสระที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ระดับจิตวิญญาณความเป็นครูของ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า นักศึกษามีใจเอื้อเฟื้อและ มีมนุษยสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาแต่ง กายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและให้ ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อ อาจารย์ ในการจัด กิจกรรมทางการศึกษาของคณะและมหาวิทยาลัย เหตุที่เป็นเช่นนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากคณะครุศาสตร์ ได้กำหนดอัตลักษณ์ของคณะไว้อย่างชัดเจนคือ จิตวิญญาณความเป็นครู โดยจัดกิจกรรมต่างๆ และ เน้นย้ำให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงอาชีพครู โดยแทรก รายละเอียดของจิตวิญญาณความเป็นครูให้กับ นักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขึ้นตอนของระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้าน จิตพิสัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการหนึ่งตัวคือ การรับรู้ค่านิยม และสามารถอธิบายความแปรผันของ สัมประสิทธิ์การทำนายได้ร้อยละ 13 ซึ่งแสดงว่าการ รับรู้ค่านิยมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างไร ก็ตามจะเห็นได้ว่าถึงแม้พฤติกรรมการเรียนการสอน ด้านจิตพิสัยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย แต่ยังพบความผันแปรร้อยละ 13 ทั้งนี้เป็นปัจจัย เนื่องมาจากคณะครุศาสตร์ส่งเสริมและสนับสนุนให้ คณาจารย์สอดแทรกเรื่องจิตวิญญาณความเป็นครูให้ กับนักศึกษาทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ทาง Web Site และ โปรเตอร์ต่างๆ รอบอาคาร ส่งผลให้การรับรู้ค่านิยม ดังกล่าวเข้าสมการในการพยากรณ์

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขึ้นตอนของระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนด้าน

จิตพิสัยที่ส่งผลต่อจิตวิญญาณความเป็นครู พบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสามตัวแปรคือการ สร้างลักษณะนิสัย การจัดระบบค่านิยม และการตอบสนองค่านิยม และสามารถอธิบายความผันแปรของ จิตวิญญาณความเป็นครูได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับร้อยละ 68.90 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากจะพัฒนาหรือจะสร้าง จิตวิญญาณความเป็นครูให้กับนักศึกษา ผู้บริหารหรือ อาจารย์ผู้สอนควรเน้นการสร้างลักษณะนิสัยของ นักศึกษาเป็นอันดับแรก โดยผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนปฏิบัติตามค่านิยมนั้นๆ อย่างสม่ำเสมอ โดย กำกับและติดตามผลและให้ข้อมูลป้อนกลับรวมกับ การเสริมแรงเป็นระยะๆ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติได้เองจนเป็นนิสัย หลังจากนั้นให้จัดระบบ ค่านิยมให้ชัดเจน และตอบสนองต่อค่านิยมโดยจัด สถานการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตอบ หรือพูดแสดง ความคิดเห็นต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น

6. การเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียน และหลังเรียนหลังจากการใช้กระบวนการสอนด้าน จิตพิสัยเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู พบว่า คะแนนหลังจากการใช้รูปแบบการสอนด้านจิตพิสัย เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูสูงกว่าคะแนน ก่อนเรียน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการใช้กระบวนการสอน ด้านจิตพิสัยส่งผลต่อการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็น ครู สอดคล้องกับ Lin Grace Hui Chin (2008, อ้างถึงใน เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม และคณะ, 2553) ได้ศึกษาวิจัยการสอนผ่านทฤษฎีเจตคติของ Krashen เพื่อพิสูจน์และขยายผลทฤษฎีในการสร้างความ กระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนา ทางการเรียนรู้เช่นกัน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามี การวัดระดับคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับจิตพิสัย ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และ มีพัฒนาการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้จาก

การที่นักศึกษามีผลการเรียนหลังจากการใช้ กระบวนการสอนด้านจิตพิสัยดีขึ้นนั้นสืบเนื่องมาจาก ผู้วิจัยใช้กิจกรรม ใบงาน แบบทดสอบในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักศึกษา และการ เอาใจใส่ในการตอบคำถามหลายช่องทางให้กับ นักศึกษาส่งผลให้คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียน การสอนด้านจิตพิสัยในเรื่องของการรับรู้ค่านิยมส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสอดแทรก ค่านิยมทางบวกเข้าไปในกิจกรรมและกระบวนการ จัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยในความเป็นครู มืออาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบอย่าง ที่ดีในความเป็นครู มีการกำกับและติดตามอย่าง ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านจิตพิสัยในการพัฒนาจิตวิญญาณ ความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เช่น ด้านทักษะพิสัย หรือ พุทธิพิสัย เป็นต้น

2. ควรศึกษาการสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับจิตวิญญาณความเป็นครูผ่านการบูรณาการ ด้านจิตพิสัย พุทธิพิสัย และทักษะพิสัย

3. ควรศึกษาความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการพัฒนากระบวนการสอนด้านจิตพิสัยของ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

- โกศิษฐ์ เปลรินทร์. (2552). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และคณะ. (2553). **การศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562)**. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนา แสนสาคร. (2541). **ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยตามหลักสูตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชิด สกณะพัฒน์ และอุดม เขยกิจวงศ์. (2549). **วันสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร: ภูมิปัญญา.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2546). **รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.
- วิศิษฐ์ ศรีชัยรัตน์. (2553). **คุณภาพครูและคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สุวิมล ติรภานนท์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานกฤษฎีกา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542** แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). **การสังเคราะห์งานวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบ รุ่น 2**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Bloom, Benjamin. (1965). **Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals: Handbook 1 Cognitive Doman**. New York: David McKay.
- Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers Inc.
- Joyce and Weil. (1996). **Models of teaching**. London : Prentice Hall.
- Kerry Shephard (2009). **Assessing hard to measure learning outcomes**. British Journal of Educational Technology, 40: 386-398.

- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1973). **Taxonomy of Educational Objectives, the Classification of Educational Goals.** Handbook II: Affective Domain. New York: David McKay Co., Inc.y.
- Michael Littledyke. (2008). **Drama Strategies for Personal, Social and Moral Education.** New York: David Mckay.
- Shaftel and Shaftel. (1982). **Role-Playing in The Curriculum.** Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Shephard Kerry. (2008). **Higher Education for Sustainability: Seeking affective learning outcomes.** International Journal of Sustainability in Higher Education 9: 87-98.
- Villegas-Reimers, E. (2003). **Teacher professional development: An international review of the literature.** UNESCO, International institute for educational planning. Retrived October 05, 2014 from <http://www.unesco.org/iiep>.